

Bolderslev Julemærket 2009

Gården Fausbøl

Udgivet af Støtteklubben B1950

Fausbøl – Fauesbull – er en gammel udflyttergård og nok en af de ældste ejendomme i Uge kirkesogn, idet man med sikkerhed ved, at Fausbøl i 1543 ejedes af en Las Hansen. Udflyttergården Fausbøl kom til at ligge tæt ved Porså, der var sogneskel, og tæt ved landsbyen Todsbøl i Bjolderup sogn. Dermed kom ejerne af Fausbøl gennem tiderne til at øve indflydelse både i Uge og Bjolderup sogne.

Denne indflydelse forstærkes af den kendsgerning, at Fausbøl var en stor gård, og de respektive ejere var ret velhavende, hvilket viste sig ved flere lejligheder i forbindelse med ejerskifte og markhandler. Således køber ejeren af Fausbøl – Nis Petersen – i 1673 en mark (friotting) i Raved og betaler kontant 950 mark Lybsk. I 1686 udvidede samme Nis Petersen sine besiddelser med 3 ottinger frijord, som engang i 1500-tallet var blevet udskilt fra Bolderslev frigård. Nis Petersen lod i 1694 prædikestolen i Uge kirke staffere.

Omkring 1750 oprettede borgerne en skole i Todsbøl, også i den forbindelse var folkene på Fausbøl aktivt medvirkende. På prædikestolen i Uge kirke står navnet på en Peter Nissen, som blev ejer af Fausbøl i 1835. I godt 150 år var gården i samme slægts eje, hvor ejerne enten hed Nis Petersen eller Peter Nissen.

Da fællesdriften ophører og udskiftningen er sket i slutningen af det 18. århundrede, sætter bønderne for alvor markskel om deres jord, men selv da fik Peter Nissen, Fausbøl, tilskiftet 20 demath (20 tdr. land) på Raved mark. Fausbøls engarealer i Todsbøl og Gåskær moser vidner også om driftige folks medvirken ved jordhandler langt op mod vor egen tid. Thomas Jørgensen, som var den sidste danske sognefoged i Uge sogn, blev ejer af Fausbøl i 1856.

Fausbøl kommer i den nuværende slægts eje, da Ramus Peter Møller i 1892 køber gården. I 1907 bygges der en ny kostald med brandfast loft. Det gamle stuehus nedbrydes i 1913, og det nye statelige og nuværende bygges på den gamle plads. Den 22. oktober 1916 rammes gården af en brandulykke, hvor stald og ladebygninger nedbrænder, men i det følgende forår lykkedes det under vanskelige forhold at genopbygge både stald og lade.

Sammen med Hans Lorenzen, Bolderslev, og Peter Clausen, Smedager, køber Rasmus Peter Møller i 1910 for egen regning og risiko det hidtidige missionshus i Bolderslev og lader det omdanne til et forsamlingshus som tages i brug i 1911.

Rasmus Peter Møller dør i 1922 af tuberkulose, og sønnen Peter Rasmus Møller overtager gården. I 1954 overtager Rasmus Peter Møller og hans kone Adelheid gården og driver den frem til 1993, hvor deres søn Finn Sarup Møller fører den gamle udflyttergård videre ind i det 21. århundrede.

Efterskrift januar 2017:

Gården blev solgt den 20. marts 2013 til gårdejer Hans Peter Thomsen fra Klipleve, og jord og bygninger er lejet ud. Finn Møller bor stadig i stuehuset på Fausbøl.